สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รับที่ 1092 วั**นที** กาม 2545 เวลา 14.21

พณ 0408/ 617

กระทรวงพาณิชย์ วันที่ 9 0 0 3 3 4 ถนนสนามไชย เขตพระนคร 6/11

🖔 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาราคาข้าวนาปี ปี 2544/45

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/15054 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2544 🕖

ตามหนังสือที่อ้างถึงขอให้กระทรวงพาณิชย์รายงานคณะรัฐมนตรีทุกไตรมาสถึงการ ใช้เงินจากแหล่งใดเพื่อแก้ไขปัญหาราคาผลผลิตการเกษตร ในผลผลิตการเกษตรชนิดใด เป็นจำนวนเท่าไร และราคาผลผลิตการเกษตร ณ วันที่เข้าไปแทรกแชงและวันที่ทำรายงาน มีการเปลี่ยนแปลงเพียงใด ความแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่า ในไตรมาสที่ 4 ปี 2544 (ตุลาคม – ธันวาคม 2544) ได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาราคาข้าวนาปี ปีการผลิต 2544/45 ดังนี้

- 1. มาตรการแก้ไขปัญหา คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือ เกษตรกร (คชก.) มีมติเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม และ 8 พฤศจิกายน 2544 เห็นชอบและอนุมัติ ตำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาราคาข้าวตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายข้าว (กนข.) โดยใช้เงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้
- 1.1 การรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกร อนุมัติวงเงิน 400 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการรับฝากเก็บและออกใบประทวนของ อคส. และ อ.ต.ก. และได้กำหนดปริมาณ รับจำนำข้าวเปลือก จำนวน 8.7 ล้านตัน โดยให้ อคส. และ อ.ต.ก. รับฝากเก็บและออก ใบประทวน ธ.ก.ส. รับจำนำจากเกษตรกรที่มียุ้งฉางเป็นของตนเอง และรับจำนำใบประทวนที่ อคส. และ อ.ต.ก. ออกให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร แยกเป็น ข้าวเปลือกหอมมะลิ 4.7 ล้านตัน ข้าวเปลือกเจ้านาปี 3.0 ล้านตัน สำหรับข้าวเปลือกเหนียวให้ ธ.ก.ส. รับจำนำ จากเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรที่มียุ้งฉางเป็นของตนเอง จำนวน 1.0 ล้านตัน โดยกำหนด ราคารับจำนำ ดังนี้

ชนิดข้าวเปลือก	ราคารับจำนำ (บาท/ตัน)
ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 105 และ กฃ. 15	6,500
ข้าวเปลือกเจ้า 100%	5,330
ข้าวเปลือกเจ้า 5%	5,235
ข้าวเปลือกเจ้า 10%	5,045
ข้าวเปลือกเจ้า 15%	4,950
ข้าวเปลือกเจ้า 25%	4,760
ข้าวเปลือกเหนียว 10% คละ	5,650
ข้าวเปลือกเหนียว 10% เมล็ดยาว	5,900

ทั้งนี้ ให้เกษตรกรมอบสิทธิในการขายข้าวเปลือกก่อนครบกำหนดไถ่ถอน เพื่อให้ อคส. และ อ.ต.ก. สามารถนำข้าวเปลือกไปสีแปรสภาพเป็นข้าวสารจำหน่ายในประเทศ และต่างประเทศได้ ระยะเวลารับจำนำเริ่มอย่างช้า 15 พฤศจิกายน 2544 – กุมภาพันธ์ 2545 ระยะเวลาไถ่ถอนภายใน 3 เดือนนับถัดจากเดือนที่รับจำนำ ระยะเวลาโครงการ 15 พฤศจิกายน 2544 – ตุลาคม 2545

- 1.2 การแทรกแซงรับซื้อข้าวจากเกษตรกร อนุมัติเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 810 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และ นทพ.บก.ทหารสูงสุด จำเนินการแทรกแซงรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในแหล่งผลิตในราคานำตลาด ระยะเวลา โครงการ พฤศจิกายน 2544 – ตุลาคม 2545
- 1.3 **ดำเนินมาตรการเสริม** อนุมัติวงเงิน 93.5 ล้านบาท เพื่อให้การ ดำเนินมาตรการรับจำนำข้าวเปลือกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประโยชน์ตกถึงมือ เกษตรกร ดังนี้
- 1.3.1 ดำเนินโครงการจัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2544/45 โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วงเงิน 13.5 ล้านบาท ได้ดำเนินการตั้งแต่ 8 ตุลาคม 14 พฤศจิกายน 2544 จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ผ่อนปรนให้เกษตรกรที่ ประสงค์จะนำข้าวเปลือกมาจำนำแต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในช่วงเวลา ที่กำหนด (15 ตุลาคม 30 พฤศจิกายน 2544) โดยให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหา เกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและ พิจารณาอนุญาตเป็นราย ๆ ไป
- 1.3.2 ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2544/45 วงเงิน 80 ล้านบาท ซึ่งได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

(1) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตามมาตรการรับจำนำข้าวเปลือกฯ ณ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพื่อกำกับดูแล ติดตามและแก้ไขปัญหาการดำเนินการ รับจำนำข้าวเปลือก

(2) จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ (Mobile Units) เพื่อเร่งรัดประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้เกษตรกรนำข้าวเปลือกมาจำนำกับทางราชการ โดยมีรองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้าคณะ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของจังหวัดต่าง ๆ ทั้งนี้ จะได้นำปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในแต่ละพื้นที่มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป (3) ตรวจเยี่ยมการดำเนินโครงการของคณะต่าง ๆ ประกอบด้วย

คณะของประชานคณะกรรมการที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฯ (นายเสนาะ เทียนทอง) รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอดิศัย โพธารามิก) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายชูซีพ หาญสวัสดิ์) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสุวรรณ วลัยเสถียร) และ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายวราเทพ รัตนากร) พร้อมด้วยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของกระทรวงต่าง ๆ ไปตรวจเยี่ยมในพื้นที่ ได้แก่ อุบลราชธานี พระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี พิษณุโลก ชัยนาท สิงห์บุรี นครราชสีมา ร้อยเอ็ต สุรินทร์ บุรีรัมย์ เป็นตัน

- 1.4 การระบายข้าวออกสู่ตลาดต่างประเทศ อนุมัติเงิน จำนวน 90 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อระบายข้าวที่มีอยู่ในสต๊อคเก่าและข้าวฤดูใหม่ที่จะออกสู่ตลาด โดยการจัด คณะผู้แทนการค้าไทย (Thailand Trade Representative : TTR) เดินทางไปเจรจาขายข้าว กับประเทศที่เป็นตลาดที่มีศักยภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก มีเป้าหมายที่จะขายข้าวประมาณ 3.5 ล้านตัน ในกลุ่มประเทศ 5 กลุ่ม ดังนี้
 - (1) ตะวันออกกลาง เช่น ซาอุดิอาระเบีย เยเมน อิหร่าน สหรัฐอาหรับ-เอมิเรต
 - (2) เอเซีย เช่น เกาหลีเหนือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน
 - (3) ยุโรป เช่น รัสเชีย ประเทศในกลุ่ม CIS
 - (4) อาฟริกา เช่น มอริเซียส โมแซมบิค แทนซาเนีย อาฟริกาใต้ ซิมบับเว
 - (5) อเมริกา เช่น คิวบา เม็กซิโก บราซิล เปรู สหรัฐอเมริกา

2. ผลการดำเนินการ

2.1 การรับจำนำ ขณะนี้ (31 มค. 45) อคส. อ.ต.ก. และ ธ.ก.ส. ได้เปิดจุด รับจำนำแล้ว 517 จุด ในพื้นที่ 59 จังหวัด จากพื้นที่เป้าหมาย 67 จังหวัด มีเกษตรกรนำ ข้าวเปลือกมารับจำนำ 384,192 ราย ปริมาณรวม 2,956,675 ตัน จำแนกเป็นข้าวหอมมะลิ 987,510 ตัน ข้าวเปลือกเจ้านาปี 1,888,641 ตัน ข้าวเปลือกเหนียว 80,524 ตัน โดย อคส. รับฝากเก็บได้ 1,645,194 ตัน อ.ต.ก. รับฝากเก็บ 673,856 ตัน และ ธ.ก.ส. 637,625 ตัน

2.2 **สถานการณ์ทั่วไป** ภายหลังจากการดำเนินการรับจำนำราคารับชื้อ ข้าวเปลือกทั่วไปขยับตัวสูงขึ้น ดังนี้

	ก่อนแทรกแชง (พย. 44)	หลั	หลังแทรกแซง	
		ธค. 44	ปัจจุบัน (1 กพ. 45)	
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	4,867	4,928	5,700 - 5,800	
ข้าวเปลือกเจ้านาปี 5%	4,389	4,421	4,900 - 5,200	
ข้าวเปลือกเหนียว	4,739	5,006	5,100 - 5,300	

2.3 อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงจาก การดำเนินการช่วยเหลือของทางราชการ และป้องกันการเอารัดเอาเปรียบฉกฉวยประโยชน์ อันมิควรได้จากผู้ประกอบการ กระทรวงพาณิชย์จึงได้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเกษตร ขึ้นที่กรมการค้าภายใน และได้จัดตั้งสายตรวจพิเศษ จำนวน 10 สาย ประจำศูนย์ช ออกตรวจสอบปฏิบัติงานในจังหวัดที่เกิดปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศัย โพธารามิก) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน โทร./โทรสาร 0 – 2221 - 1453